

Rola czytania w życiu człowieka

Nie zapominajmy, że sukces odniesiony na samym początku kariery szkolnej zapadnie małemu człowiekowi głęboko w pamięci i zbuduje solidny fundament wiary w siebie i we własne możliwości. Umiejętność czytania to prawdziwy skarb na całe życie.

„Gdzie nie ma książki, tam w życiu człowieka czyni się zła pustka, której niczym wypełnić nie można (...). Człowiek wędnie bez dobrej książki, jak wędnie kwiat bez słońca...” K. Makuszyński.

Wiadomym jest, że aby wychować twórczego obywatela potrafiącego posługiwać się informacją w różnej postaci konieczna jest jak najwcześniejsza inicjacja literacka dziecka. Głośne czytanie nie zastępuje dziecku samodzielnego czytania, ale daje mu propozycję interpretacji tekstu i zwalnia go z odcyfrowywania liter. Za pomocą głosu, tempa lektury i innych niemożliwych do zarejestrowania środków aktorskiego wyrazu, wydobywamy z tekstu większą wyrazistość, sugestywność, plastyczność, sprawiamy, że słuchacz przeżywa silniej tekst, niż czytałby samodzielnie. Wspólne czytanie książek z dziećmi, opowiadanie dziecku rysunków w książce, w niezwykle sposób wzbogaca rozwój emocjonalny dziecka, a także wzmacnia więzi rodzinne, poczucie bezpieczeństwa, miłości. Chwile spędzone wspólnie z dzieckiem na głośnym czytaniu pozostawiają trwałe i niezapomniane ślady w świadomości dziecka, na zawsze kojarzą się z ciepłym matczynym głosem, uśmiechem, czułym uściskiem w matczyne ramiona. Głośne czytanie wprowadza dziecko w nowy świat. Rozbudza i pielęgnuje pojawiającą się chęć czytania, która być może z czasem przekształci się w potrzebę czytania, potrzebę codziennego kontaktu z kulturą literacką. Jeżeli nie damy naszym dzieciom szansy na zetknięcie się z książką od wczesnego dzieciństwa, to w późniejszym okresie ono wcale nie musi odczuwać jej braku. Nie dziwnym jest, zatem, że dzieci i młodzież współczesna nie chce czytać. Nikt im nie pokazał, jak należy to robić. Sporadyczne czytanie dzieciom książek nie ma większego znaczenia i nie przekłada się w przyszłości na większą aktywność czytelnictwa.

Często zapominamy o tym, że odpowiednio dobrana książka może stać się znakomitą narzędziem w ręku rodziców, czy nauczycieli w rozwiązywaniu doraźnych problemów wychowawczych, może stać się znakomitą płaszczyzną kontaktów i porozumienia między dziećmi i rodzicami, czy nauczycielami.

Zachęcamy do kontynuowania głośnego czytania, podkreślając, że wraz z wiekiem wzrasta terapeutyczna funkcja książki i wspólnego czytania. Brak systematycznego kontaktu z

książką ujemnie wpływa na poziom wykształcenia. Żadna szkoła, nawet najlepsza nie znaczy tyle dla dziecka, co rodzinne czytanie. To właśnie dom rodzinny kładzie podwaliny pod to, co jest w człowieku niepowtarzalne, co decyduje o jego indywidualnych przymiotach i wadach. Nikt od razu nie rodzi się czytelnikiem. Potrzeba na to wielu lat pracy i właściwego ukierunkowania zarówno w domu, jak i w szkole. Jeśli nie wykształcimy w dziecku odpowiednich nawyków kulturalnych, to w dorosłym życiu nie będzie wcale odczuwać ich braku.

Drodzy Rodzice chcemy Wam uświadomić jak ważne jest czytanie dzieciom książek. Jeśli to zaniedbanie, może to doprowadzić do nieodwracalnych zmian, a zaległości nie będzie można już nadrobić. Głośne czytanie dziecku wpływa pozytywnie na jego rozwój, na psychikę, wyobraźnię, pamięć, koncentrację. Wystarczy 20 minut. czytania dziennie, ale warto robić to systematycznie. I nawet, jeśli nasze pociechy umieją już same czytać, nie należy zaprzestawać rodzinnego rytuału. Dzięki czytaniu nawiąże się z dzieckiem lepszy kontakt, będzie się je poznawać.

Wspólne czytanie to budowanie więzi: dziecko-rodzice, dziecko-grupa społeczna, dziecko-nauczyciel. Należy dążyć do tego by dziecko zdobywało wiedzę. Wiedza ta będzie się rozszerzać wówczas, jeżeli będzie ono czytało chętnie i, przede wszystkim, płynnie.

Badania naukowe potwierdzają, że głośne czytanie dziecku:

- rozwija język i wyobraźnię,
- buduje i umacnia więź między rodzicami a dzieckiem,
- zapewnia emocjonalny rozwój dziecka,
- pomaga w wychowaniu,
- ułatwia naukę w szkole,
- kształtuje nawyk czytania i zdobywania wiedzy na całe życie,
- uczy myślenia,
- pomaga w zrozumieniu ludzi, świata i siebie,
- chroni przed uzależnieniem od telewizji,
- uczy nie agresywnych sposobów rozwiązywania problemów i konfliktów,
- jest najlepszą „instytucją” kształtującą pomyślną przyszłość dziecka.

Zachęcamy wszystkich do głośnego czytania z dziećmi. Najważniejsze jest czytanie systematyczne, a efekty z pewnością będą wspaniałe. Wybierajcie książki ciekawe

i wartościowe, takie, które wzruszają, rozśmieszają i przygotowują dzieci do późniejszego życia.

Korzyści płynące z czytania (cichego i głośnego) są oczywiste: przede wszystkim jest ono środkiem prowadzącym do pełniejszego zrozumienia tekstów literackich, dzięki niemu podnosimy kulturę językową (poprzez wzbogacanie słownictwa, utrwalanie poprawnych struktur składniowych), a w przypadku czytania głośnego dodatkowo doskonalimy sprawność artykulacyjną oraz rozwijamy (poprzez interpretację tekstu) umiejętności twórcze. Osoby źle czytające często nie rozumieją poleceń, nie potrafią dokonać streszczenia tekstu, mają problemy ze zredagowaniem notatki itp.

Dużo się ostatnio mówi o spadku czytelnictwa Polaków. Fakt ten spowodowany jest m.in. dominacją mediów elektronicznych w naszym życiu, komputeryzacją, wideomanią (która zastępuje czytanie, także dzieł literackich). Wzorce postępowania dorosłych powielają dzieci i młodzież, co sprawia, że i oni niechętnie sięgają po książkę, wybierając media łatwiejsze w odbiorze itd.

Wszystkie te argumenty nie budzą w tej chwili żadnych wątpliwości. Diagnozę postawiono, przyszedł czas na przeciwdziałanie. Szkoła powinna być jedną z najważniejszych instytucji uczestniczących w tej kampanii. Nie ulega wątpliwości, że kontakt z książką dostarcza wiedzy o świecie i ludziach, rozwija wyobraźnię, kształtuje właściwą hierarchię wartości, uwrażliwia na przeżycia i uczucia innych. Czytanie z rodzicami tworzy więź i daje siłę do pokonywania trudności życiowych, wielu pokus i zagrożeń. Czytajmy więc dzieciom chociaż piętnaście minut dziennie. Codziennie!!! Dbajmy o rozwijanie ich czytelnictwa.

"Bez względu na to ile masz zajęć, najważniejszą rzeczą, jaką możesz zrobić dla przyszłości swego dziecka, oprócz okazywania mu miłości przez przytulanie, jest codzienne głośne czytanie oraz radykalne ograniczenie telewizji"¹. Jim Trelease

¹ Opracowano na podstawie: E. Grzybowska, Rola czytania w życiu człowieka, źródło: http://www.literka.forum-media.pl/3/37063/rola_czytania_w_zyciu_czlowieka, data dodania: 2009-10-29.